

Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas
Nijverheidsstraat 26-38
1040 Brussel
Tel.: 02/289.76.11
Fax: 02/289.76.99

COMMISSIE VOOR DE REGULERING VAN DE ELEKTRICITEIT EN HET GAS

BESLISSING

(B)121219-CDC-658E/28

over

“het voorstel van 13 november 2013 van ELIA SYSTEM OPERATOR NV tot aanpassing vanaf 1 januari 2014 van de tarieven voor openbare dienstverplichtingen en van toeslagen en heffingen en van de vraag van Elia van 17 december 2013 ”

genomen met toepassing van artikel 12^{quater}, § 2, van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt *juncto* de artikelen 9, 10 en 33 van het Besluit (Z) 130328-CDC-1109/3 van 28 maart 2013 tot wijziging van het besluit van 24 november 2011 tot vaststelling van de voorlopige methoden voor het berekenen en vastleggen van de tarifaire voorwaarden inzake de aansluiting op en de toegang tot het elektriciteitsnetwerk met een transmissiefunctie

19 december 2013

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
VERKLARENDE WOORDENLIJST	4
I. ANTECEDENTEN	5
II. RECHTSGROND	8
III. ANALYSE.....	10
III.1 De motivatie van de voorgestelde aanpassing: de beoordelingscriteria van de CREG .	10
III.2 Dossier van Elia van 13 november 2013.....	11
III.3 Tarieven voor de openbare dienstverplichtingen.....	12
III.3.1 Openbare dienstverplichtingen op federaal niveau	12
III.3.2 Openbare dienstverplichtingen in het Vlaams Gewest.....	13
III.3.3 Openbare dienstverplichtingen in het Waals Gewest.....	14
III.3.4 Openbare dienstverplichtingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest	18
III.4 De toeslagen	19
III.4.1 De toeslagen op het federaal niveau	19
III.4.2 De toeslagen in het Vlaams gewest.....	19
III.4.3 De toeslagen in Wallonië	19
III.4.4 De toeslagen in het Brussels hoofdstedelijk gewest.....	20
III.5 De volumes aan energie die de drager vormen voor de facturatie van voornoemde tarieven.....	20
IV. ALGEMEEN VOORBEHOUD	21
V. BESLUIT	22

INLEIDING

De COMMISSIE VOOR DE REGULERING VAN DE ELEKTRICITEIT EN HET GAS (CREG) neemt hierbij een beslissing over het voorstel van 13 NOVEMBER 2013 dat Elia System Operator NV (hierna: Elia) indiende tot aanpassing vanaf 1 januari 2014 van enerzijds een aantal tarieven voor openbare dienstverplichtingen en anderzijds van een aantal toeslagen.

Naast de inleiding en de verklarende woordenlijst, bevat onderhavige beslissing vijf delen:

- (i) het eerste deel bevat het overzicht van de antecedenten;
- (ii) in het tweede deel wordt de rechtsgrond toegelicht;
- (iii) in het derde deel analyseert de CREG het voorstel van Elia van 13 november 2013 en gaat zij na of er een reden bestaat tot wijziging van de tarieven en zo ja, vanaf welk tijdstip;
- (iv) in het vierde deel wordt een algemeen voorbehoud geformuleerd;
- (v) het vijfde deel tenslotte bevat de eigenlijke beslissing.

Het Directiecomité van de CREG nam deze beslissing tijdens zijn vergadering van 19 december 2013.

///

VERKLARENDE WOORDENLIJST

‘De CREG’: de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas zoals beschreven in artikel 23 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt.

Wet van 29 april 1999 of ‘Elektriciteitswet’: de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt.

‘ELIA’: NV ELIA System Operator die met ingang van 17 september 2002 op federaal niveau aangesteld is als beheerder van het transmissienet in de zin van artikel 10, § 1, van de wet van 29 april 1999. ELIA System Operator NV beschikt eveneens over de nodige licenties van de drie gewesten voor de elektriciteitsnetten met een spanning tussen 30 kV en 70 kV. Alle elektriciteitsnetten onder haar beheer hebben daarom een transmissiefunctie.

‘Voorlopige Tarifaire Methoden’: De gecoördineerde versie van het Besluit van de CREG (Z)111124-CDC-1109/1, *gewijzigd op 29 maart 2013, tot vaststelling van voorlopige methoden voor het berekenen en vastleggen van de tarifaire voorwaarden inzake de aansluiting op en toegang tot het elektriciteitsnetwerk met een transmissiefunctie*, bedoeld als overgangsmaatregel op gebied van tariefmethodologie in toepassing van artikel 12 van de Elektriciteitswet, zoals goedgekeurd door het Directiecomité van de CREG op 28 maart 2013.

////

I. ANTECEDENTEN

1. Het tariefvoorstel van Elia van 30 juni 2011 en het aangepast tariefvoorstel van 13 december 2011 bevatten de tarieven die Elia had voorgesteld voor de openbare dienstverplichtingen en de toeslagen van toepassing in de regulatoire periode 2012-2015. Op 22 december 2011¹ had de CREG het aangepast tariefvoorstel van Elia goedgekeurd.

2. Op 27 september 2012 heeft de CREG het verzoek van Elia over de wijziging vanaf 1 oktober 2012 van het tarief voor openbare dienstverplichting voor de financiering van de steunmaatregelen voor hernieuwbare energie in Wallonië goedgekeurd.

3. Op 29 november 2012 heeft de CREG het verzoek van Elia voor de wijziging vanaf 1 januari 2013 van de tarieven voor de openbare dienstverplichtingen en de toeslagen goedgekeurd.

4. Bij arrest van 6 februari 2013 heeft het Hof van Beroep van Brussel de beslissing van de CREG van 22 december 2011 (zie paragraaf nr. 1 supra) vernietigd en de CREG gevraagd een nieuwe tariefbeslissing te nemen voor de regulatoire periode 2012-2015.

5. Bij beslissing van 16 mei 2013 heeft de CREG het correctief tariefvoorstel van Elia goedgekeurd. Dit hield de vastlegging van de tarieven enerzijds en de bevestiging van de beslissingen van 27 september 2012 en 29 november 2012 anderzijds in.

6. Op 16 maart 2013 heeft de CREG van Elia een brief d.d. 14 maart 2013 ontvangen waarin de netbeheerder de CREG de voorspelling overmaakte dat het tarief voor de openbare dienstverplichting voor de aan- en verkoop van groenestroomcertificaten in Wallonië geen weerspiegeling meer zou zijn van de kosten ten laste van Elia.

In de voormelde beslissing van 16 mei 2013 had de CREG aangegeven dat het volgens haar niet opportuun was om het tarief voor de openbare dienstverplichting voor de financiering van steunmaatregelen voor groene energie in Wallonië in het kader van deze beslissing te wijzigen. De CREG nodigde Elia evenwel uit om een nieuw voorstel voor de aanpassing van dit tarief voor te leggen zodra voldoende concrete elementen in aanmerking kunnen worden genomen.

¹ CREG, Beslissing (B)111222-CDC-658E/19 betreffende de vraag tot goedkeuring van het aangepaste tariefvoorstel van NV ELIA SYSTEM OPERATOR voor de regulatoire periode 2012 -2015, 22 december 2011.

7. Op 14 juni 2013 heeft de CREG van de Waalse minister voor Duurzame Ontwikkeling, Ambtenarenzaken, Energie, Huisvesting en Onderzoek een brief ontvangen met kopies van de ontwerpen van besluiten van de Waalse regering over het tarief voor de openbare dienstverplichting voor de financiering van steunmaatregelen voor groene energie in Wallonië.

8. Op 19 juli 2013 heeft de CREG van de Waalse minister voor Duurzame Ontwikkeling, Ambtenarenzaken, Energie, Huisvesting en Onderzoek een e-mail ontvangen met een kopie van een ontwerp van besluit van de Waalse regering met de beoogde vrijstellingspercentages voor de ondernemingen voor het tarief voor de openbare dienstverplichting voor de financiering van steunmaatregelen voor groene energie in Wallonië.

9. Op 23 oktober 2013 ontving de CREG kopie van een brief van de Vlaamse Regering aan Elia aangaande de toepassing van de openbare dienstverplichtingen voor hernieuwbare energie en warmtekrachtkoppeling in het Vlaamse Gewest.

Op 5 november 2013 bevestigde Elia de concrete modaliteiten voor de toepassing daarvan.

10. Op 14 november 2013 heeft de CREG van Elia een document ontvangen met de titel "Dossier Tarifs pour obligations de service public et taxes et surcharges pour application à partir du 1er janvier 2014", dd. 13 november 2013. Dit dossier bevat een voorstel voor de evolutie van de betreffende tarieven en toeslagen vanaf 1 januari 2014.

De bijlagen bij het dossier bevatten eveneens een gedetailleerde analyse van Elia over de financiering van steunmaatregelen voor groene energie in Wallonië. Het onderzoek van dit voorstel en de bijlagen bij het dossier vormen het voorwerp van deze beslissing.

11. Op 15 november 2013 zijn de CREG en Elia samengekomen in de bureaus van de CREG om het dossier toe te lichten.

12. Op 9 december 2013 heeft de CREG tijdens een vergadering met Elia en een delegatie van de Waalse regering:

- (i) van de Waalse regering de nodige toelichting ontvangen over de draagwijdte van de beleidsmaatregelen die deze in de nabije toekomst (zowel december 2013 als voorjaar 2014) beoogde ingang te doen vinden en die een belangrijke invloed

zouden hebben op de financieringsbehoefte van Elia voor het voldoen aan de ODV. Het betreft hier zowel het mechanisme van de zogenaamde 'portage' als dat van een beoogde degressieve tarifaire toepassing van deze socio-economische maatregel;

- (ii) van Elia de bevestiging gekregen van de draagwijdte van het concrete voorstel van Elia voor de waarde van het tarief voor de Waalse openbaredienstverplichting voor de financiering van de steunmaatregelen aan hernieuwbare energie;
- (iii) eveneens vernomen dat Elia het voornemen had om voornoemd voorstel op korte termijn nog aan te passen, mits de CREG aan de netbeheerder op korte termijn voldoende waarborgen zou verstrekken om in de toekomst alle lasten verbonden aan het voorgenomen beleid van de Waalse regering in deze materie aan de netgebruikers te kunnen doorberekenen.

Via een e-mailbericht van 13 december 2013 ontving de CREG kopie van de brief van de Waalse regering aan Elia, waarin deze de voorgenomen maatregelen niet enkel bevestigt maar tevens verwijst naar de concrete beslissingen van het Waalse parlement en van de Waalse regering van respectievelijk 11 en 12 december 2013.

13. In haar brief aan Elia van 13 december 2013 heeft de CREG Elia haar standpunt terzake meegedeeld en tevens aan de netbeheerder de vraag gesteld of deze al dan niet een aanpassing zou indienen aan dat gedeelte van zijn tariefdossier van 13 november 2013.

14. Op 17 december 2013 ontving de CREG de brief van Elia van diezelfde datum. Daarin vraagt Elia aan de CREG om het gedeelte van haar dossier van 13 november 2013 dat betrekking heeft op haar voorstel tot verhoging van het tarief voor *de financiering van steunmaatregelen voor groene energie in Wallonië* minstens tot eind maart 2014 op te schorten. Elia zal daarna een nieuw dossier indienen waarin rekening zal kunnen gehouden worden met alle elementen van het beleid van de Waalse regering terzake.

////

II. RECHTSGROND

15. Volgens artikel 12quater, § 2 van de elektriciteitswet kan de CREG elke overgangsmaatregel treffen die zij dienstig zou achten ten gevolge van de inwerkingtreding van de wet van 8 januari 2012 tot de goedkeuring van de tariefmethodologieën met toepassing van artikel 12 van de elektriciteitswet.

Hoewel de CREG het proces recentelijk gestart heeft, werd er tot nu toe nog geen tariefmethodologie goedgekeurd in uitvoering van artikel 12 van de elektriciteitswet zoals gewijzigd door de wet van 8 januari 2012. In het kader van de uitvoering van deze artikelen zal de CREG een dergelijke tariefmethodologie vastleggen. In afwachting daarvan kan de CREG overgangsmaatregelen treffen. Er bestaan wel voorlopige tarifaire methoden die in het kader van deze beslissing als overgangsmaatregel worden toegepast.

Artikel 12quater, § 2 van de elektriciteitswet vormt bijgevolg de eerste juridische grondslag voor onderhavige beslissing.

16. Artikel 33 van de voorlopige tarifaire methoden bepaalt:

"De commissie is bevoegd om tijdens de regulatoire periode van de netbeheerder te verlangen dat hij de tarifaire voorwaarden wijzigt, om ervoor te zorgen dat deze evenredig zijn en op niet-discriminerende wijze worden toegepast.

17. Daarnaast voorziet de wet van 8 januari 2012 die het derde Europees pakket in Belgisch recht omzet (behoudens een ander akkoord tussen de regulator en de netbeheerder) als procedure voor de invoering en goedkeuring van de tariefvoorstellen dat:

"7° In geval van overgang naar nieuwe diensten en/of een aanpassing van bestaande diensten kan de netbeheerder binnen de gereguleerde periode aan de commissie een geactualiseerd tariefvoorstel ter goedkeuring voorleggen. Dit geactualiseerd tariefvoorstel houdt rekening met het door de commissie goedgekeurde tariefvoorstel, zonder de integriteit van de bestaande tariefstructuur te wijzigen.

Het geactualiseerde voorstel wordt ingediend door de netbeheerder en door de commissie behandeld overeenkomstig de geldende procedure, bedoeld in de

punten 1° tot 6°, met dien verstande dat de bedoelde termijnen gehalveerd worden;

8° indien er zich tijdens een gereguleerde periode uitzonderlijke omstandigheden voordoen, onafhankelijk van de wil van de netbeheerder, kan deze op elk ogenblik binnen de gereguleerde periode een gemotiveerde vraag tot herziening van zijn tariefvoorstel ter goedkeuring voorleggen aan de commissie voor wat de komende jaren van de gereguleerde periode betreft.

De gemotiveerde vraag tot herziening van het tariefvoorstel wordt door de netbeheerder ingediend en door de commissie behandeld overeenkomstig de toepasselijke procedure bedoeld in de voorafgaande punten 1° tot 6°, met dien verstande dat de bedoelde termijnen gehalveerd worden"

De netbeheerder beschikt dus duidelijk eveneens over een initiatiefrecht.

////

III. ANALYSE

III.1 De motivatie van de voorgestelde aanpassing: de beoordelingscriteria van de CREG

18. In overeenstemming met haar Voorlopige Tarifaire Methoden vinden tariefaanpassingen plaats ingeval het duidelijk is dat de geldende tarieven niet langer evenredig zijn of niet-discriminatoir kunnen toegepast worden.

In het bijzonder voor de tarieven voor openbare dienstverplichtingen en voor de toeslagen, zal de CREG tot de aanpassing van een tarief overgaan indien, zou blijken dat, zonder dergelijke regulariserende ingreep:

- de vastgestelde evolutie aanleiding geeft tot systematische en substantiële budgetoverschrijdingen;
- de vastgestelde evolutie aanleiding geeft tot een onevenredig tarief dat niet langer de kosten weerspiegelt en ertoe leidt dat Elia gedurende een onredelijke periode met substantiële tekorten geconfronteerd wordt;
- de vastgestelde evolutie aanleiding geeft tot een kruissubsidiëring tussen de gebruikers van het transmissienet enerzijds en de afnemers in één of meerder gewesten anderzijds (bvb. wanneer financieringskosten van een budgetoverschrijding voor een gewest zonder tariefaanpassing voor de afnemers in dat gewest ten laste gelegd zouden worden van de federale nettarieven).

19. In 2013 werden op federaal niveau en voor het Vlaamse en Waalse Gewest beleidsmaatregelen aangekondigd. Deze maatregelen werden geheel of gedeeltelijk omgezet in reglementering en hadden betrekking op de beoogde bijdrage van de betrokken netgebruikers voor de kosten van de openbare dienstverplichtingen van de netbeheerder voor de elektriciteit afkomstig van hernieuwbare energiebronnen. Het beleid ging systematisch in de richting van de garantie van een zekere degressiviteit van de financiële bijdrage van bepaalde categorieën netgebruikers voor de kosten in kwestie.

Aangezien dit de concretisering inhoudt van een beleid op lange termijn, die de grenzen van de lopende regulatoire periode ruim overschrijdt, wenst de CREG te vermijden om, als gevolg van berekeningen op een te korte termijn, een tariefsignaal te sturen dat in strijd zou zijn met de beleidsdoelstellingen van de bevoegde overheden op het ogenblik van de start van de maatregelen. Daarom is de CREG bereid om een tariefberekening te aanvaarden die de grenzen van de lopende regulatoire periode overschrijdt, maar enkel als de netbeheerder het voorstelt en alle kosten in verband met de financiering ten laste van de tariefcomponent zijn tijdens een langere termijn, om kruissubsidiëring te vermijden.

20. Het spreekt vanzelf dat een wettelijke of reglementaire aanpassing of herziening van de vastgelegde afnames en toeslagen eveneens leiden tot een aanpassing van het overeenstemmende tarief.

21. Enkel verhinderen dat er volumeverschillen voor de tariefcomponenten ontstaan, leidt over het algemeen niet tot onevenredige tarieven.

22. De voorgestelde aanpassingen houden in geen geval verband met de regulatoire saldi van de vorige regulatoire periodes.

III.2 Dossier van Elia van 13 november 2013

23. Het dossier dat Elia heeft voorgelegd bevat de nodige gegevens met betrekking tot:

- (i) de tarieven voor de openbare dienstverplichtingen (punt III.3);
- (ii) de toeslagen (punt III.4);
- (iii) de evolutie van de energievolumes die de drager zijn voor de facturatie van de voormelde tarieven (punt III.5).

III.3 Tarieven voor de openbare dienstverplichtingen

24. Het dossier dat Elia heeft voorgelegd bevat de nodige gegevens met betrekking tot:

- (i) de openbare dienstverplichtingen op federaal niveau (punt III.3.1);
- (ii) de openbare dienstverplichtingen in het Vlaams Gewest (punt III.3.2);
- (iii) de openbare dienstverplichtingen in het Waals Gewest (punt III.3.3);
- (iv) de openbare dienstverplichtingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (punt III.3.4);

III.3.1 Openbare dienstverplichtingen op federaal niveau

25. Volgens artikel 7, § 2 van de elektriciteitswet dient Elia te participeren in de financiering van de onderzeese kabels voor de **aansluiting van de offshore windmolenparken** voor 25.000.000,00 EUR, verdeeld in vijf schijven van 5.000.000,00 EUR.

Rekening houdend met de schijven van 5.000.000,00 EUR die moeten worden toegekend aan de bestaande parken en met de discussies over het Belgian Offshore Grid project (hierna: BOG), stelt Elia voor om bij de berekening van de toeslag die toegepast dient te worden vanaf 1 januari 2014 eveneens rekening te houden met de schatting van de kosten van het boekjaar 2015. In de loop van 2014 en 2015 dienen nog drie schijven aan [VERTROUWELIJK] te worden toegekend.

Elia raamt bovendien het gecumuleerd overschot per einde 2013 op 6.213.900,00 EUR.

Op basis van de geschatte volumes aan nettoafname uit het aangepast tariefvoorstel van 2 april 2013 (70.316 GWh + 69.971 GWh) stelt Elia voor om voor de periode 2014-2015 het tarief voor de openbare dienstverplichting voor de financiering van de aansluiting van de *offshore* windmolenparken vast te leggen op 0,0626 EUR/MWh.

De CREG stelt vast dat, hoewel momenteel nog niet goed geweten is of en in welke mate het BOG project gerealiseerd zal worden, de beslissing daarover geen invloed heeft op de kosten verbonden aan de voorliggende openbare dienstverplichting voor Elia in de

resterende jaren van de lopende regulatoire periode. De onderhavige beslissing houdt dan ook geen enkel oordeel in over het BOG-project zelf.

26. De minister staat in voor de vastlegging van het tarief 2014 voor de openbare dienstverplichting voor de financiering van **groenestroomcertificaten (offshore windmolenparken)**. Conform artikel 14^{sexies} van het Koninklijk Besluit van 16 juli 2002, heeft het Directiecomité van de CREG op 5 december 2013 een voorstel² van toeslag aan de minister overgemaakt.

III.3.2 Openbare dienstverplichtingen in het Vlaams Gewest

27. In de loop van 2012 en 2013 hebben de talrijke wijzigingen van het besluit van het Vlaamse Gewest houdende algemene bepalingen over het energiebeleid van 19 november 2010 ("Energiebesluit") en het decreet van 8 mei 2009 houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid ("Energiedecreet") geleid tot belangrijke wijzigingen van de werking van de markten van de groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten in Vlaanderen. Enerzijds heeft de Vlaamse wetgever beslissingen genomen om het evenwicht van het aanbod en de vraag op deze markten opnieuw te herstellen en dus de nettokost voor de aankoop van groenestroomcertificaten door Elia te verminderen. Anderzijds wordt er voor het tarief voor de openbare dienstverplichting voor de financiering van steunmaatregelen voor hernieuwbare energie en warmtekrachtkoppeling een degressiviteitssysteem ingevoerd dat rekening houdt met een lichte daling van de afgenomen volumes aan netto-energie .

Bijgevolg stelt Elia, rekening houdend met alle wijzigingen die werden aangebracht aan de desbetreffende wetteksten en de onzekerheden op hun effecten op de desbetreffende markten in 2014 voor om het niveau van het **tarief voor de openbare dienstverplichting voor de financiering van de steunmaatregelen voor hernieuwbare energie en warmtekrachtkoppeling** te houden op dat van 2012 en 2013, hetzij 0,5171 €/MWh.

28. Voor de **openbare dienstverplichting (ODV) voor de financiering van de maatregelen ter bevordering van rationeel energieverbruik** schat Elia dat de globale kost 1.900.000,00 EUR zal bedragen in 2014 en 2.000.000,00 EUR in 2015. Daarnaast schat Elia het gecumuleerde saldo van deze ODV eind 2013 op een negatief bedrag van 408.000,00

² CREG, Voorstel (C)131205-CDC-1295 betreffende *de berekening van de toeslag bestemd om de reële nettokosten te compenseren die door de netbeheerder gedragen worden naar aanleiding van de aankoop- en verkoopverplichting van groene certificaten in 2014*, 5 december 2013.

EUR. Om te hoge schommelingen van het tarief voor deze ODV vanaf 1 januari 2014 te vermijden, stelt Elia tot slot voor om het te berekenen op basis van schattingen van de kost en het afgehouden volume netto-energie voor de jaren 2014 en 2015. Het resultaat van deze berekening is 0,0616 EUR/MWh.

De CREG stelt vast dat het tarief dat in 2013 werd toegepast, werd vastgelegd op basis van een kostenschatting van 1.068.000,00 EUR. Op basis van de informatie waarover ze beschikt, stelt de CREG eveneens vast dat de kost van deze ODV op 30 juni 2013 al 816.000,00 EUR bedroeg en het saldo op een negatief bedrag van 195.000,00 EUR kwam.

Als gevolg van hetgeen voorafgaat, is de CREG van mening dat het voorstel van Elia doordacht en omzichtig is en keurt ze het voorgesteld bedrag van 0,0616 EUR/MWh goed.

III.3.3 Openbare dienstverplichtingen in het Waals Gewest

29. Na de aanpassingen vanaf 1 oktober 2012 (zie paragraaf 2 *supra*) en vanaf 1 januari 2013 (zie paragraaf 3 *supra*) had Elia al gemeld dat de stijgingen van het tarief van de openbare dienstverplichting voor de financiering van steunmaatregelen voor hernieuwbare energie in Wallonië niet voldoende zouden kunnen zijn om de kosten van de regulatoire periode 2012-2015 te dekken.

30. Het dossier van Elia van 13 november 2013 bevat dan ook duidelijke cijfers over de verwachte toepassing van de openbare dienstverplichting die het Waals gewest aan Elia als beheerder van het net voor lokaal vervoer heeft opgelegd:

- (i) een verwacht globaal tekort per einde 2013 van 65.300.000,00 EUR, voor de correcte beoordeling te verminderen met het 'seizoenseffect' van 25.000.000,00 EUR, of een structureel tekort van 40.300.000,00 EUR;
- (ii) de kost van de aankoop van 4.320.000 groenestroomcertificaten in 2014 tegen de minimumprijs van 65,00 EUR/certificaat leidt tot een uitgave in 2014 van 280.600.000,00 EUR;
- (iii) de kost van de aankoop van 4.271.000 groenestroomcertificaten in 2015 tegen de minimumprijs van 65,00 EUR/certificaat leidt tot een uitgave in 2015 van 277.600.000,00 EUR.

Dat betekent dat Elia, om kostendekkend te zijn binnen de regulatoire periode 2012-2015, in de volgende twee jaren een totaal van 599.500.000,00 EUR zal moeten recupereren, nog te verhogen met een bedrag van 2.700.000,00 EUR aan administratieve en financiële kosten die ten laste van de toeslag moeten gelegd worden om kruissubsidiëring met de andere activiteiten te vermijden. Zonder structurele aanpassingen en zonder toepassing van enige degressiviteit zou een toeslag over 2 jaren daarom het bedrag van 602.200.000,00 EUR moeten dekken.

31. Dat bedrag moet verhaald worden in verhouding tot de verwachte volumes aan elektriciteit afgenomen op de netten van de beheerder van het plaatselijk transportnet van het Waalse gewest, respectievelijk 16,9 TWh in 2014 en 16,8 TWh in 2015.

32. Het is dan ook duidelijk dat dit zonder bijkomende maatregelen niet mogelijk is met een toeslag van 13,82 EUR/MWh. Die waarde zou voor de jaren 2014 en 2015 immers slechts 465.734.000,00 EUR aan tarifaire inkomsten genereren terwijl het te dekken bedrag voor diezelfde periode 602.200.000,00 EUR bedraagt (cfr. randnummer 30 *supra*)

33. Uit alle documenten waarover de CREG beschikt blijkt evenwel duidelijk dat het Waalse gewest wel degelijk een aantal structurele maatregelen beoogt:

- (i) Op 11 december 2013 heeft het Waals parlement het decreet over de tweede reeks aanpassingen van het budget van het Waals Gewest voor 2013 goedgekeurd in het kader waarvan de bepalingen over het mechanisme voor de portage van groenestroomcertificaten werden goedgekeurd. Dergelijk portagemechanisme beoogt de aankoop door een extern organisme van een belangrijk aantal groenestroomcertificaten met de bedoeling die zelf te vermarkten zodra de marktwerking zal hernemen;
- (ii) De Waalse regering heeft daartoe op 12 december 2013 de financieringsintercommunale Ecetia als operator aangeduid voor een portageoperatie voor de aankoop en bewaring van groenestroomcertificaten, voor een maximaal bedrag van 300.000.000,00 EUR;
- (iii) In zijn voornoemde zitting van 11 december 2013 heeft het Waalse parlement eveneens de nodige voorzieningen getroffen om voor een aantal specifieke categorieën van eindklanten een mechanisme van vrijstellingen te voorzien onder de vorm van een degressief systeem.

34. Elia heeft herhaaldelijk van de CREG de nodige waarborgen gevraagd voor de recuperatie van haar huidige en toekomstige kosten in het geval zij gebruik zou maken van voornoemde mechanismen. Om de haalbaarheid van deze mechanismen te garanderen en alle betrokken partijen zo goed mogelijk te informeren heeft de CREG, in een brief van 13 december 2013 op de volgende manier positief geantwoord op de bezorgdheden van Elia:

1. Op het einde van de periode van de financiële portage door Ecetia, kan de kost van de overname van de groenestroomcertificaten die niet door de markt zouden zijn verhandeld, volledig worden doorgerekend in de tarieven voor de openbare dienstverplichtingen of toeslagen van Elia;
2. Tijdens de portageperiode kunnen de administratieve en financiële kosten van de portageoperatie, die ten laste van Elia zouden zijn, worden gerecupereerd door een aanvullend ODV-tarief;
3. In geval van een vernietiging van het portagemechanisme en/of het degressiviteitsmechanisme en/of de openbare dienstverplichting voor groenestroomcertificaten, zal Elia via de tarieven voor de openbare dienstverplichtingen of toeslagen het saldo van de kosten die door dit (deze) mechanisme(n) ten laste van Elia komen, kunnen recupereren.

35. In haar brief van 17 december 2013 vermeldt Elia enerzijds dat er met alle voormelde elementen rekening moet worden gehouden. Volgens Elia zetten ze de concrete materialisering om van een deel van de maatregelen die in oktober 2013 werden aangekondigd door de Waalse minister van Energie om te vermijden dat de lokale transmissienetbeheerder in een positie terechtkomt waardoor de toeslag voor de groenestroomcertificaten opnieuw moet worden verhoogd".

Anderzijds bevestigt Elia dat deze elementen echter niet helemaal voldoende zijn om de tekorten uit het verleden te recupereren, om de structurele tekorten in de toekomst te dekken en om de gewenste vrijstellingen te financieren. Elia is van mening dat de portageoperatie nog helemaal niet effectief is, want:

- (i) ze vereist dat het aangekondigd langdurende decreet vooraf wordt goedgekeurd, gepubliceerd en in werking treedt;
- (ii) vervolgens zullen er bilaterale contracten met de weerhouden houder moeten worden gesloten;

- (iii) deze houder zal een beroep op fondsen moeten kunnen doen tegen voldoende gunstige voorwaarden (en dus aan een redelijke prijs);
- (iv) er zal een voorstel bij de CREG moeten worden ingediend en door de CREG moeten worden goedgekeurd over een tweede component die de lasten van de portageoperatie dekt.

Samenvattend stelt Elia dat de terugdringing van de vastgestelde en toekomstige tekorten nog geen feit is, evenmin als de effectieve toekenning van de beloofde vrijstellingen.

36. Omdat zij vaststelt dat de nieuwe feiten neigen aan te tonen dat bepaalde maatregelen die de Waalse regering heeft aangekondigd, concreet worden en dat de partijen willen dat de Waalse regering slaagt in zijn opzet, meldt Elia dat het haar bedoeling is om op deze verschillende elementen te wijzen in de vergadering van haar raad van bestuur die eind maart 2014 voorzien is. In de loop van die vergadering zal Elia nagaan of een langdurend decreet wel degelijk in werking is getreden en of de effectieve implementatie van de portageoperatie realistisch is.

37. Daarom heeft Elia de CREG gevraagd om ondertussen de aanvraag tot verhoging uit haar dossier van 13 november 2013 tijdelijk als opgeschort te beschouwen.

Elia vraagt dus om het tarief voor de openbare dienstverplichting te behouden op het huidige niveau van 1 januari 2014.

38. De CREG volgt deze complexe problematiek reeds geruime tijd. Zij stelt het volgende vast:

- (i) de hypothesen en de berekeningen die Elia voorlegt over de aantallen certificaten liggen helemaal in de lijn met de evoluties en aantallen die door de CWAPE zijn bekendgemaakt;
- (ii) het verwachte deficit van Elia per einde 2013 ligt in de lijn van wat de boekhouding van Elia reeds aangaf in de semestriële rapportering over 2012 en van de verdere evolutie daarvan in de loop van 2013, zoals bevestigd door de revisoren van Elia;

- (iii) de bevestiging van de maatregelen van de Waalse regering is zeer recent en duidelijk nog onvolledig;
- (iv) het gaat over belangrijke bedragen en, zoals reeds vermeld in randnummer 18 *supra*, de CREG wil vermijden door een beslissing over een te korte termijn, een verkeerd signaal te geven aangaande het gedragen beleid van het Waalse gewest;
- (v) er bestaat weinig gevaar voor kruissubsidiëring omdat Elia sinds begin 2013 de administratieve en financiële kosten verbonden aan de openbare dienstverplichting ten laste legt van het betreffend tarief (dit vormt een uitgesproken controlepunt voor de CREG);
- (vi) de CREG gaat ervan uit dat de Waalse openbare dienstverplichting opgedragen blijft aan de beheerder van het plaatselijk vervoersnet en dat een eventueel gebruik van een portage hieraan geen afbreuk doet, zodat de operatie voor de netgebruiker een neutraal karakter zal hebben;
- (vii) Elia vraagt zelf – zij het *in extremis* - om haar vraag van 13 november 2013 tot verhoging van het tarief tijdelijk op te schorten;
- (viii) in deze combinatie van omstandigheden dwingt het voorzichtigheidsprincipe de CREG als administratieve overheid tot een behoedzame aanpak. Toch zal de CREG in de loop van het eerste halfjaar van 2014 zich opnieuw uitspreken over een eventuele aanpassing van dit tarief.

39. In die omstandigheden en onder de vermelde voorwaarden heeft de CREG geen bezwaar tegen de opschorting van de vraag van Elia en tegen het behoud van de huidige waarde van 13,8159 EUR/MWh vanaf 1 januari 2014.

III.3.4 Openbare dienstverplichtingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

40. Omdat het aantal groenestroomcertificaten dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest toekent lager ligt dan het aantal voorzien in de quotaverplichting worden nog geen certificaten aan Elia aangeboden. Op dit ogenblik wordt voor 2014 daarover geen wijziging verwacht

Daarom is dus nog geen tarief nodig dat de werkelijke kosten van dergelijke aankoopverplichting dekt.

III.4 De toeslagen

41. Het dossier dat Elia voorlegt bevat de nodige gegevens met betrekking tot:

- (i) de federale bijdrage op het federaal niveau (verder onder III.4.1);
- (ii) de toeslagen in het Vlaams gewest (verder onder III.4.2);
- (iii) de toeslagen in het Waals gewest (verder onder III.4.3);
- (iv) de toeslagen in het Brussels Hoofdstedelijk gewest (verder onder III.4.4);

III.4.1 De toeslagen op het federaal niveau

42. De CREG heeft de berekening van de elementen van de federale bijdrage op 16 december 2013 op haar website³ gepubliceerd.

III.4.2 De toeslagen in het Vlaams gewest

43. Op dit ogenblik niet van toepassing.

III.4.3 De toeslagen in Wallonië

44. Dit tarief heeft betrekking op de toepassing van de toeslag voor het gebruik van het openbaar domein. Het Besluit van de Waalse regering van 28 november 2002 bevat de concrete berekeningsmodaliteiten voor de jaarlijks voorziene reglementaire aanpassing ervan.

³ <http://www.creg.info/Tarifs/E/2014/CotFed/CotFedE2014NL.pdf>

Om de eventuele schommelingen tegen het einde van de huidige regulatoire periode (2012-2015) te beperken, Elia stelt voor om bij de berekening van de toeslag die moet worden toegepast vanaf 1 januari 2014 rekening te houden met de ramingen van de kosten en afgenomen volumes netto-energie voor het jaar 2015.

De CREG stemt in met dit voorstel om schommelingen van de toeslag voor de jaren 2014 en 2015 te vermijden en stelt vast dat Elia de berekeningsmodaliteiten in haar voorstel correct heeft toegepast. Daarom zal vanaf 1 januari 2014 de waarde ervan 0,3446 EUR/MWh bedragen.

III.4.4 De toeslagen in het Brussels hoofdstedelijk gewest

45. Dit tarief heeft betrekking op de toepassing van de toeslag voor de retributie voor het wegenisrecht. De Ordonnantie van 1 april 2004 bevat de concrete berekeningsmodaliteiten voor de jaarlijks voorziene reglementaire aanpassing ervan.

De CREG stelt vast dat Elia in haar voorstel de berekeningsmodaliteiten op de juiste manier heeft toegepast. Daarom zal vanaf 1 januari 2014 de waarde ervan 3,2530 EUR/MWh bedragen.

III.5 De volumes aan energie die de drager vormen voor de facturatie van voornoemde tarieven

46. Voor de voorspellingen van afgenomen volumes in 2014 en 2015 heeft Elia de schattingen van het correctief tariefvoorstel 2012-2015 overgenomen dat op 2 april 2013 aan de CREG werd voorgelegd en goedgekeurd door de tariefbeslissing van de CREG van 16 mei 2013⁴.

Voor de verdeling van de volumes 2014-2015 over de gewesten, heeft Elia gebruik gemaakt van de meest recente, werkelijke gegevens, nl. deze van het exploitatiejaar 2012.

◆ ◆ ◆ ◆

⁴ Beslissing (B)130516-CDC-658E/26 betreffende "het correctief tariefvoorstel van NV ELIA SYSTEM OPERATOR van 2 april 2013 voor de regulatoire periode 2012 – 2015", 16 mei 2013.

IV. ALGEMEEN VOORBEHOUD

47. In deze beslissing heeft de CREG zich beperkt tot de analyse van de motivering en de draagwijdte van de tariefwijzigingen die Elia heeft voorgesteld in haar dossier van 13 november 2013 en in haar brief van 17 december 2013.

Deze beslissing doet geen afbreuk aan het behoud van de relevantie - in het kader van de huidige feitelijke en juridische context - van de tarieven waarvoor een aanpassing is toegelaten.

////

V. BESLUIT

GELET OP DE WET VAN 29 APRIL 1999 BETREFFENDE DE ORGANISATIE VAN DE ELEKTRICITEITSMARKT EN IN HET BIJZONDER ARTIKELEN 12 EN 12QUATER, § 2;

Gelet op het Koninklijk Besluit van 16 juli 2002 betreffende de instelling van mechanismen voor de bevordering van elektriciteit opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen;

Gelet op het Koninklijk Besluit van 17 augustus 2013 tot wijziging van het Koninklijk Besluit van 16 juli 2002;

Gelet op het Besluit van het Vlaamse Gewest houdende algemene bepalingen over het energiebeleid van 19 november 2010 ("Energiebesluit");

Gelet op het Vlaams decreet van 8 mei 2009 houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid ("Energiedecreet");

Gelet op het decreet van het Waalse Gewest van 12 april 2001 betreffende de organisatie van de gewestelijke elektriciteitsmarkt;

Gelet op het besluit van de Waalse regering van 28 november 2002;

Gelet op de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt;

Gelet op de ordonnantie van 1 april 2004 betreffende de organisatie van de gasmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;

Gelet op beslissing (B)121129-CDC-658E/25 van 29 november 2012 over het voorstel van ELIA SYSTEM OPERATOR NV tot aanpassing vanaf 1 januari 2013 van de tarieven voor openbare dienstverplichtingen en van deze voor de toepassing van toeslagen;

Gelet op het voorstel tot wijziging van de toeslagen en openbare dienstverplichtingen van 13 november 2013 dat het dossier "Tarieven voor openbare dienstverplichtingen" en "Taksen en toeslagen" voor toepassing vanaf 1 januari 2014 bevat;

Gelet op de brief van Elia van 17 december 2013;

Gelet op het voorstel (C)131205-CDC-1295 van 5 december 2013 betreffende de berekening van de toeslag bestemd om de reële nettokosten te compenseren die door de netbeheerder gedragen worden naar aanleiding van de aankoop- en verkoopverplichting van groene certificaten in 2014;

Gelet op de e-mails van de CREG van 22 en 23 november 2012;

Gelet op de Voorlopige Tarifaire Methodes van 24 november 2012;

Gelet op het arrest van 6 februari 2013 van het hof van beroep van Brussel;

Gelet op de brief van Elia van 14 maart 2013 (cfr. § 6 *supra*);

Gelet op de brief van 14 juni 2013 van de Waalse minister voor Energie (cfr. § 7 *supra*);

Gelet op de mail van 19 juli 2013 van de Waalse minister voor Energie (cfr. § 8 *supra*);

Gelet op de brief van de Vlaamse regering van 22 oktober 2013 (cfr. §9 *supra*);

Gelet op de werkvergaderingen van 15 november en 9 december 2013 (cfr. § 11 *supra*);

Gelet op de brief van de Waalse regering van 13 december 2013 (cfr. §12 *supra*);

Gelet op de brief van de CREG van 13 december 2013 (cfr. §13 *supra*);

Gelet op de beoordelingscriteria van de CREG voor de tussentijdse wijziging van de tarieven en toeslagen (cfr. III.1.**Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.** *supra*);

Gelet op de analyse hiervoor;

Overwegende dat de berekening van de tariefbasis en de door Elia gebruikte volumes voor het tarief voor de openbare dienstverplichting met betrekking tot de aansluiting van de *offshore* windmolenparken correct is gebeurd (cfr. § 25 *supra*);

Overwegende dat de minister instaat voor de vastlegging van het tarief voor de openbare dienstverplichting voor de financiering van groenestroomcertificaten (*offshore* windmolenparken) (cfr. § 26 *supra*);

Overwegende het voorstel van Elia om het tarief voor de openbare dienstverplichting voor de financiering van steunmaatregelen voor hernieuwbare energie en warmtekrachtkoppeling in het Vlaams Gewest te behouden (cfr. § 27 *supra*);

Overwegende dat de berekening van het tarief voor de openbare dienstverplichting met betrekking tot de financiering van maatregelen ter bevordering van rationeel energieverbruik in het Vlaams Gewest correct is gebeurd (cfr. § 28 *supra*);

Overwegende dat de combinatie van omstandigheden met betrekking tot de tarieven voor de openbare dienstverplichting voor de financiering van steunmaatregelen voor hernieuwbare energie in Wallonië de CREG als administratieve overheid ertoe aanzetten om het voorzichtigheidsprincipe toe te passen (cfr. §38 *supra*);

Overwegende dat de CREG, als Elia het vraagt, vóór 30 juni 2014 een beslissing wil nemen over de tarieven van de openbare dienstverplichting voor de financiering van steunmaatregelen voor hernieuwbare energie in Wallonië (cfr. § 39 *supra*);

Overwegende dat er nog geen tarief vereist is voor de toepassing van de openbare dienstverplichting in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (cfr. 40 *supra*);

Overwegende dat de CREG op 16 december 2013 de berekening van de elementen van de federale bijdrage voor 2014 (cfr. § 42 *supra*) heeft gepubliceerd;

Overwegende dat het voorstel van Elia voor de aanpassing van de toeslag voor het gebruik van het openbaar domein in het Waals Gewest vanuit reglementair oogpunt correct werd berekend (cf. § 44 *supra*);

Overwegende dat het voorstel van Elia voor de aanpassing van de toeslag voor de toepassing van de wegenisretributie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vanuit reglementair oogpunt correct werd berekend (cf. § 45 *supra*);

Overwegende dat de volumes netto-energie die de industriële afnemers in het eerste semester van 2012 hebben afgenomen, met 10% zijn gedaald in vergelijking met de schattingen uit het budget van 2013 (cf. § 46 *supra*);

Overwegende dat het Waalse parlement op 11 december 2013 de bepalingen betreffende het portagemechanisme van de groenestroomcertificaten heeft goedgekeurd (cfr. § 33 (i) *supra*);

Overwegende dat de Waalse regering Ectetia officieel heeft aangeduid als operator van het portagemechanisme (cfr. 33(ii) *supra*);

Overwegende dat het Waals parlement de mogelijkheid van het recht op de vrijstelling voor bepaalde specifieke eindklanten van een deel van de toeslag voor de financiering van steunmaatregelen voor groene energie in Wallonië (cfr. 33 (iii) *supra*) heeft goedgekeurd;

DE CREG BESLIST dat het tarief voor de openbare dienstverplichting voor de financiering van de aansluiting van de *offshore* windmolenparken voor de periode 2014-2015 zal worden gewijzigd naar 0,0629 EUR/MWh;

DE CREG BESLIST dat het tarief voor de openbare dienstverplichtingen voor de financiering van steunmaatregelen voor hernieuwbare energie en warmtekrachtkoppeling in Vlaanderen 0,5171 EUR/MWh blijft;

DE CREG BESLIST dat het tarief voor de openbare dienstverplichting met betrekking tot de financiering van maatregelen ter bevordering van rationeel energieverbruik in Vlaanderen zal worden aangepast naar 0,0616 EUR/MWh voor de periode 2014-2015;

DE CREG BESLIST om haar beslissing over de tarieven voor de openbare dienstverplichting voor de financiering van steunmaatregelen voor hernieuwbare energie in Wallonië op te schorten. Het huidig tarief van 13,8159 EUR/MWh wordt dus voorlopig behouden;

DE CREG BESLIST dat de toeslag voor het gebruik van het openbaar domein in het Waals Gewest zal worden aangepast naar 0,3446 EUR/MWh vanaf 1 januari 2014;

DE CREG BESLIST dat de toeslag "wegenisretributie" in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest zal worden aangepast naar 3,2530 EUR/MWh vanaf 1 januari 2014.

Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:

Laurent Jacquet
Directeur

Marie-Pierre Fauconnier
Voorzitster van het Directiecomité